

Г. М. Бищенко,
аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-3360-4262>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.6.262

ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

G. Byshenko,
graduate student of the Department of Public Administration, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

PRINCIPLES OF GOVERNMENT POLICY IN THE IMPLEMENTATION OF ELECTRONIC HEALTH CARE IN UKRAINE

В роботі обгрунтовано, що трансформація системи охорони здоров'я України віднесено до першочергових реформ, а розвиток електронної охорони здоров'я є інструментом впровадження реформи в сфері охорони здоров'я. Метою статті є визначити принципи державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я для гарантування динамічного відновлення системи охорони здоров'я в Україні. Узагальнено різноманітні підходи до формування принципів державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я на різних етапах розвитку електронної охорони здоров'я в 2017–2023 рр. Виділено ключові напрями розвитку електронної охорони здоров'я (нормативно-правове забезпечення розвитку е-здоров'я; організаційно-управлінське та технічне забезпечення розвитку е-здоров'я; ресурсне забезпечення розвитку е-здоров'я; забезпечення якості, безпечності та доступності е-здоров'я). Доведено, що розвиток в Україні електронної охорони здоров'я потребує вирішення низки проблем, із обов'язковим запозиченням передового європейського досвіду. Визначено принципи державної політики щодо розвитку електронної охорони здоров'я в країнах Європи. Виділено ключові принципи державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я в Україні за напрямками розвитку електронної охорони здоров'я, реалізація яких сприятиме підвищенню ефективності системи охорони здоров'я, розвитку якісних та доступних медичних послуг.

The article substantiates that the transformation of the health care system of Ukraine is classified as a priority reform, and the development of electronic health care is a tool for implementing reforms in the field of health care. The purpose of the article is to determine the principles of government policy in the implementation of electronic health care to guarantee the dynamic recovery of the health care system in Ukraine. Various approaches to the formation of the principles of government policy in the implementation of electronic health care at various stages of the development of electronic health care in 2017–2023 are summarized. The key directions of the development of electronic health care are highlighted. It has been proven that the development of electronic health care in Ukraine requires solving a number of problems, with the obligatory borrowing of advanced European experience. The principles of government

policy regarding the development of electronic health care in European countries have been determined. The principles of the implementation of electronic health care in Ukraine are systematized according to the directions of development of electronic health care: regulatory and legal support for the development of e-health (legality, right to health and health care, human rights, gender-sensitive approach, interdisciplinary cooperation and coordination); organizational, managerial and technical support for the development of e-health (patient orientation, impartiality, one-time input and multiple use of data, a single medical information space, priority of electronic form); resource support for the development of e-health (accountability, accessibility, partnership, development of the health care market, joint production of health care services); ensuring the quality, safety and accessibility of e-health (safety, efficiency, fairness, human development, holistic approach to health). The implementation of government policy in accordance with the selected principles will contribute to increasing the efficiency of the health care system and the development of high-quality and affordable medical services in the field of health care.

Ключові слова: державна політика, державний механізм, стратегія, електронна охорона здоров'я, інформаційно-комунікаційні технології.

Key words: government policy, government mechanism, strategy, electronic health care, information and communication technologies.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Збереження, охорона та зміцнення здоров'я громадян є одним із ключових пріоритетів держави, який покликана реалізувати сфера охорони здоров'я. Успішне вирішення соціально-економічних проблем розвитку України великою мірою залежить від зваженої, науково обгрунтованої державної політики. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування, забезпечуючи державним фінансуванням відповідні соціально-економічні, медико-санітарні і оздоровчо-профілактичні програми. Сучасні напрямки реалізації державної політики свідчать, що трансформацію системи охорони здоров'я України віднесено до першочергових реформ, а розвиток електронної охорони здоров'я є інструментом впровадження реформи в сфері охорони здоров'я.

Розвиток електронної охорони здоров'я є стратегічною метою сучасної державної політики, реалізація якої дозволяє досягти універсального доступу, високоякісної медичної допомоги, економічної ефективності і стійкості, догляду, орієнтованого на пацієнта, профілактики та зміцнення здоров'я, постійного вдосконалення та інновації у сфері охорони здоров'я.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз вітчизняних і закордонних робіт з тематики дослідження свідчить, що питанням формування принципів ефективної державної політики охорони здоров'я на сучасному етапі розвитку суспільства, механізму державного управління щодо реалізації електронної охорони здоров'я присвячені праці Братішко Ю. [1], Васюк Н. [2], Дацій Н. [3], Дегтяр О. [1], Деренська Я. [1], Драган І. [3—4], Козирева О. [1], Кузюк М. [2], Мохова Ю. [1], Орлова, Н. [1, 3—4] та ін. Впроваджуючи довгострокові реформи й забезпечуючи розвиток сфери охорони здоров'я невирішеними залишаються питання щодо ключових принципів державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я, які дозволять оцінити доцільність заходів з відновлення сфери охорони здоров'я та відповідають основним напрямкам реформи в Україні, зокрема, процесу євроінтеграції.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є визначити принципи державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я для гарантування динамічного відновлення системи охорони здоров'я в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Неефективність сфери охорони здоров'я, обмежена доступність медичних послуг, складна економічна ситуація, непрозорість системи охорони здоров'я, недостовірні дані та корупція визначають головне завдання системи державного управління України на сучасному етапі розвитку — створення умов, що сприяють розвитку галузі інформаційних технологій у сфері охорони здоров'я. Важливим інструментом механізму державного управління сфери охорони здоров'я є створення сучасної та ефективної електронної охорони здоров'я.

Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства характеризує електронну охорону здоров'я як цифрову медичну платформу, що містить динамічний набір систематизованих електронних даних про стан здоров'я окремого пацієнта й забезпечує інформаційний обмін між учасниками процесу виробництва та споживання медичних послуг [5].

В Україні поняття "електронна охорона здоров'я" офіційно з'явилося в 2013 році, у Стратегії розвитку інформаційного суспільства, де визначено, що електронна охорона здоров'я — це діяльність з використання електронних інформаційних ресурсів у сфері охорони здоров'я та забезпечення оперативного доступу медичних працівників та пацієнтів до них. Електронна охорона здоров'я являє собою електронну систему, яка є інформаційною базою медичних даних пацієнта та дає змогу швидко отримувати медичні послуги та підтримувати взаємозв'язок між лікарем і пацієнтом [6].

В тестовому режимі електронна охорона здоров'я запрацювала в Україні з вересня 2017 року, що обумовлено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 07.09.2017 № 1060 "Про тестування компонентів електронної системи обміну медичною інформацією, необхідних для запуску нової моделі фінансування на первинному рівні надання медичної допомоги".

На первинному етапі впровадження електронної охорони здоров'я в 2017—2018 рр. було розроблено алгоритми, ключові процеси та реєстри, необхідні для існування інформаційного середовища у сфері охорони здоров'я, сформувався ринок виробників спеціалізованого програмного забезпечення, які забезпечують доступ до центральної бази даних та підтримку кінцевих користувачів у закладах охорони здоров'я. Серед ключових принципів державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я на даному етапі можна виділити: орієнтованість на пацієнта, пріоритет електронної форми, одноразове введення та багаторазове використання даних, єдиний медичний інформаційний простір. Однак, головними проблемами розвитку електронної охорони здоров'я залишались відсутність сумісності інформаційних систем у сфері охорони здоров'я, відсутність єдиного унікального ідентифікатора для пацієнтів, недосконалість інформаційної інфраструктури та взаємодії між загальнодержавними реєстрами, недосконалість ряду реєстрів, недостатність фахових спеціалістів для автоматизації та управління змінами, недостатність комп'ютерного та мережевого обладнання в закладах охорони здоров'я, тощо.

З вересня 2019 року після зміни уряду ключові завдання державного механізму розвитку електронної охо-

рони здоров'я доповнились реалізацією проєктів цифрової трансформації держави. 1 жовтня 2019 року було затверджено план розвитку системи електронної охорони здоров'я, що містив 14 кроків, зокрема, затвердження концепції електронної охорони здоров'я, проведення аудиту існуючих інформаційних систем та реєстрів у цій сфері та визначення плану запровадження стандартів зберігання і передачі медичної інформації. На даному етапі основними принципами державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я в Україні були:

1. Безпека — надання медичних послуг не має шкодити пацієнтам.

2. Орієнтованість на пацієнта — уся система медичного обслуговування працює для того, щоб задовольняти потреби пацієнтів на високому рівні.

3. Ефективність — коректне надання медичних послуг, розвиток людського потенціалу та ефективне використання медичного обладнання й інших ресурсів для швидкого одужання пацієнта.

4. Підзвітність — система моніторингу та оцінювання покращує системи охорони здоров'я, а відповідальність розподіляється між зацікавленими сторонами.

5. Доступність — визначається легкістю отримання медичних послуг, яка залежить від географічних і фінансових факторів.

6. Неупередженість — рівень та якість надання охорони здоров'я не має залежати від таких факторів як стать, вік, соціальний статус, сексуальна орієнтація. Цей підхід базується на принципі рівності, де потреби різних пацієнтів однаково важливі.

7. Партнерство — цей принцип передбачає максимальну медичну користь для пацієнта, персоналу, лікарень та спільноти і може бути реалізований через успішну взаємодію між усіма зацікавленими сторонами.

В 2020 році розпорядженням Кабінету Міністрів України затверджено Концепцію розвитку електронної охорони здоров'я, яка визначила "електронну охорону здоров'я" як екосистему гармонічних та взаємоприйнятних інформаційних відносин усіх учасників медичного середовища держави, які базуються на економічно ефективному та безпечному використанні інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), спрямованих на підтримку сфери охорони здоров'я, включаючи медичні послуги, профілактичний нагляд за здоров'ям, медичну літературу та медичну освіту, знання та дослідження [7].

Метою Концепції є формування політичних, правових, організаційних, технологічних та ідеологічних умов та засад розвитку е-здоров'я в Україні, що сприятиме підвищенню якості та доступності медичних послуг, розширенню прав і можливостей пацієнтів, забезпеченню їх безперервної медичної допомоги та безпеки, підвищенню ефективності управління та використання ресурсів, високому рівню поінформованості населення щодо питань здорового способу життя, профілактики захворювань та отримання медичної допомоги.

Реалізація мети Концепції базується на основних підходах і принципах: формування єдиної державної політики щодо розвитку е-здоров'я, забезпечення її ефективної реалізації; досягнення завдань та індикаторів Цілей сталого розвитку "Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у

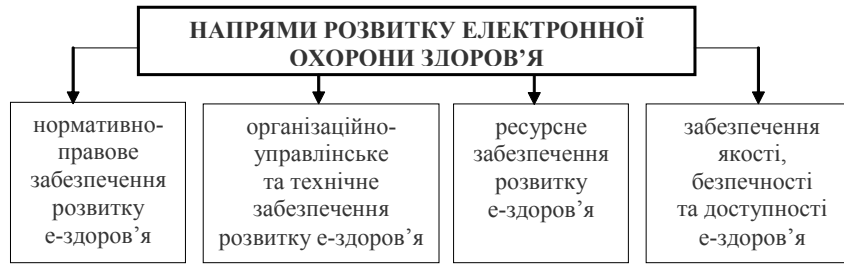

Рис. 1. Напрями розвитку електронної охорони здоров'я

Джерело: згруповано за даними [7].

будь-якому віці"; консолідація та координація ресурсів, зусиль та дій, направлених на розвиток е-здоров'я; підвищення якості охорони здоров'я; використання передових міжнародних медичних та інформаційних стандартів; формування єдиного медичного інформаційного простору; розвиток національної медичної інфраструктури інформатизації; створення умов для справедливої конкуренції та розвитку ринку; прозорість та публічна доступність узагальнених даних щодо розвитку е-здоров'я; забезпечення інформаційної безпеки та захисту інформації і персональних даних; орієнтованість електронної системи охорони здоров'я на пацієнта; забезпечення доступу осіб з інвалідністю до послуг у сфері охорони здоров'я та ін. [7].

Для досягнення мети Концепції виділено ключові напрями розвитку електронної охорони здоров'я, наведені на рис. 1.

На початку 2023 року під керівництвом Міністра охорони здоров'я України за участі Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, Національної служби здоров'я України відбулось засідання Колегії Міністерства охорони здоров'я України. Учасники обговорили основні засади Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року, розробленої на виконання Указу Президента України № 369/2021 від 18.08.2021.

Метою Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року визначено сприяння здоров'ю та добробуту громадян шляхом забезпечення справедливого доступу до якісних медичних послуг, побудови стійких систем охорони здоров'я та забезпечення участі суспільства в їхній діяльності. Для досягнення стратегічної мети Стратегії визначено наступні принципи державної політики: орієнтованість на пацієнта, ефективність, доступність (надання якісних послуг, які ґрунтуються на потребах та очікуваннях, на соціальних, гендерних та культурних особливостях громадян), універсальне охоплення, розвиток працівників медичної сфери, рівноправне залучення і співпраця між державою та суспільством, розвиток і впровадження наукових підходів та інформаційних технологій. Також, у проєкті визначені п'ять пріоритетних напрямків: врядування у сфері охорони здоров'я; універсальне охоплення послугами; громадське здоров'я, готовність та реагування на надзвичайні ситуації; залучення людей та громад; кадрові ресурси системи охорони здоров'я [8].

Однак, на сьогодні в Україні відсутня затверджена на законодавчому рівні державна стратегія (концепція)

розвитку електронної охорони здоров'я. Немає затверджених єдиних функціональних вимог до медичних інформаційних систем, які б проходили відповідну цим вимогам сертифікацію в залежності від рівня надання медичних послуг та після цього рекомендовалися для впровадження в медичних закладах відповідного рівня.

В 2023 році державна політика щодо реалізації електронної охорони здоров'я мала наступні досягнення в сфері охорони здоров'я: реєстрація закладів охорони здоров'я; реєстрація облікових записів лікарів, головних лікарів; різні користувачі мають різні права в системі — внесення, перегляд інформації, внесення змін та доповнень до неї; виписка електронного рецепту за програмою "Доступні ліки"; створення, внесення, перегляд та обмін деклараціями про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, рецептами, направленнями, медичними записами, іншою інформацією та документами; збереження, автоматичне резервування і відновлення даних; підпис кваліфікованим електронним підписом всіх документів, що вносяться до ЦБ даних медичними працівниками [9].

Впродовж 2024 року урядом планується реалізувати наступні зміни в е-здоров'я України: запрацює кабінет пацієнта, який дасть змогу укладати декларацію з лікарем онлайн; розшириться функціонал реабілітаційних втручань; продовжиться впровадження системи верифікації лікарських засобів; триватиме робота над цифровізацією медико-соціальної експертної комісії [10]. Зазначені кроки направлені на розвиток електронної охорони здоров'я та дозволять наблизити Україну до вступу в ЄС.

Попри величезний потенціал застосування ІКТ у сфері охорони здоров'я, розвиток в Україні електронної охорони здоров'я потребує вирішення низки проблем, із обов'язковим запозиченням передового європейського досвіду використання е-здоров'я, який містить досить чіткий понятійний апарат й більш дієвіше регулює сферу охорони здоров'я.

До головних цілей державної політики розвитку електронної охорони здоров'я країн Європи можна віднести вирішення пріоритетних для країни завдань національної політики в сфері охорони здоров'я у галузі інфраструктури, нормативно-правової відповідності, фінансового забезпечення, організаційної підтримки, кадрових ресурсів та технологічних можливостей [11]. У більшості країн Європи державна політика щодо розвитку електронної охорони здоров'я базується на загальних принципах забезпечення медичної допомоги, її рівної доступності для всіх громадян, соціального страхування, а також надання якісної медичної допомоги, досягнення високих показників здоров'я

Рис. 2. Принципи державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я в Україні

Джерело: систематизовано автором.

й задоволення потреб пацієнтів з урахуванням можливого рівня витрат.

Враховуючи різноманітні підходи до формування принципів механізму державного управління щодо реалізації електронної охорони здоров'я визначимо ключові принципи державної політики у реалізації е-здоров'я в Україні відповідно до напрямів розвитку електронної охорони здоров'я, визначених Концепцією розвитку електронної охорони здоров'я (рис. 2).

Реалізація означеного механізму державного управління відповідно до виділених принципів дозволить відновити сферу охорони здоров'я в Україні, яка найбільше постраждала від війни, та забезпечить інтеграцію до світового медичного інформаційного простору.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Доведено, що в умовах неефективності сфери охорони здоров'я, обмеженої доступності медичних послуг, складної економічної ситуації головним завданням уряду є вдосконалення механізмів державного регулювання сфери охорони здоров'я. Важливим інструментом впровадження реформи є розвиток електронної охорони здоров'я. На основі дослідження різноманітних підходів до формування принципів державної політики у реалізації електронної охорони здоров'я в Україні систематизовано принципи реалізації електронної охорони здоров'я України за напрямками розвитку електронної охорони здоров'я: нормативно-правове забезпечення розвитку е-здоров'я (законність, право на здоров'я та охорону здоров'я, права людини, гендерно чутливий підхід, міжгалузеве співробітництво та координація); організаційно-управлінське та технічне забезпечення розвитку е-здоров'я (орієнтованість на пацієнта, неупередженість, одноразове введення та багаторазове використання даних, єдиний медичний інформаційний простір, пріоритет електронної форми); ресурсне забезпечення розвитку е-здоров'я (підзвітність, доступність, партнерство, розвиток ринку охорони здоров'я, спільне

вироблення послуг охорони здоров'я); забезпечення якості, безпечності та доступності е-здоров'я (безпека, ефективність, справедливність, людський розвиток, цілісний підхід до здоров'я). Реалізація державної політики відповідно до виділених принципів сприятиме підвищенню ефективності системи охорони здоров'я, зміцненню здоров'я населення та розвитку якісних та доступних медичних послуг у сфері охорони здоров'я.

Література

- Orlova N., Mokhova I., Kozyrieva O., Diegtiar O., Derenska Y., Yuliya Bratishko Y. Public Information Policy in Health Care Sector: Ukrainian Perspectives 33rd IBIMA Conference (Seville, 1—2 April, 2020). Seville, Spain. 2020, p. 505—516.
- Васюк Н. О., Кузюк М. Г. Запровадження електронної системи охорони здоров'я (e-health) як важливий напрям трансформації медичної галузі. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2022. № 1. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/39.pdf (дата звернення 29.02.2024).
- Драган, І., Даций, Н., Орлова, Н. Світовий досвід реалізації державної політики фінансового забезпечення галузі охорони здоров'я та надання медичних послуг. Публічне управління та місцеве самоврядування. 2023. № 3. С. 15—22.
- Орлова Н.С., Драган І.В. Реалізація механізмів державного управління у реформуванні охорони здоров'я України. Наукові перспективи. 2023. № 10 (40). С. 226—241.
- Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення 29.02.2024).
- Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. Урядовий пор-

тал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/246420577> (дата звернення 29.02.2024).

7. Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я: розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text> (дата звернення 29.02.2024).

8. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року (проект від 23 лютого 2022 року). Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%A1%D1%82-%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F/UKR%20Health%20Strategy%20Feb%2024.2022.pdf> (дата звернення 29.02.2024).

9. Електронна система охорони здоров'я отримала атестат відповідності КСЗІ — державним вимогам захисту інформації. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/elektronna-sistema-ohoroni-zdorovya-otrimala-atestat-vidpovidnosti-kszi-derzhavnim-vimogam-zahistu-informaciyi> (дата звернення 29.02.2024).

10. Цифровізація охорони здоров'я — 2024: МОЗ розповіло, які нові сервіси будуть впроваджені. Медична справа. URL: <https://medplatforma.com.ua/news/72972-u-2024-rotsi-moz-planue-realizuvati-bilshe-100-proektiv-iz-tsifrovizatsii-sistemi-okhoroni-zdorovya> (дата звернення 29.02.2024).

11. Наскільки розвинена електронна охорона здоров'я в Європейському Союзі Чи існує великий розрив між ЄС і Східними країнами-партнерами ЄС?

EU4Digital. URL: <https://eufordigital.eu/uk/e-card/how-developed-is-ehealth-in-the-european-union-is-there-a-big-gap-between-the-eu-and-the-eastern-partner-countries/> (дата звернення 29.02.2024).

References:

1. Orlova, N., Mokhova, I., Kozyrieva, O., Diegtiar, O., Derenska, Y. and Bratishko, Y. (2020), "Public Information Policy in Health Care Sector: Ukrainian Perspectives", 33rd IBIMA Conference, Seville, Spain, 1—2 April, pp. 505—516.

2. Vasiuk, N. O. and Kuziuk, M. H. (2022), "Implementation of the electronic health care system (e-health) as an important direction of transformation of the medical industry", *Derzhavne upravlinnia: udoskonalenia ta rozvytok*, [Online], vol. 1, available at: http://www.dy-nayka.com.ua/pdf/1_2022/39.pdf (Accessed 29 Feb 2024).

3. Drahan, I., Datsij, N. and Orlova, N. (2023), "World experience of implementation of the state policy of financial support of the health care industry and the provision of medical services", *Publichne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*, vol. 3, pp. 15—22.

4. Orlova, N. S. and Drahan, I. V. (2023), "Implementation of state management mechanisms in health care reform in Ukraine", *Naukovi perspektyvy*, vol. 10 (40), pp. 226—241.

5. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), Order "On the approval of the Concept of Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and the approval of the plan of measures for its implementation", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (Accessed 29 Feb 2024).

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), Order "On the approval of the Information Society Development Strategy in Ukraine", available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/246420577> (Accessed 29 Feb 2024).

7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2020), Order "On the approval of the Concept of the development of electronic health care", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text> (Accessed 29 Feb 2024).

8. Ministry of Health of Ukraine (2014), "Health care system development strategy until 2030 (draft dated February 23, 2022)", available at: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F/UKR%20Health%20Strategy%20Feb%2024.2022.pdf> (Accessed 29 Feb 2024).

9. Government portal (2023), "The electronic health care system received a certificate of compliance with the State Information Protection Regulations — state requirements for information protection", available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/elektronna-sistema-ohoroni-zdorovya-otrimala-atestat-vidpovidnosti-kszi-derzhavnim-vimogam-zahistu-informaciyi> (Accessed 29 Feb 2024).

10. Medical case (2024), "Digitization of healthcare — 2024: the Ministry of Health told what new services will be implemented", available at: <https://medplatforma.com.ua/news/72972-u-2024-rotsi-moz-planue-realizuvati-bilshe-100-proektiv-iz-tsifrovizatsii-sistemi-okhoroni-zdorovya> (Accessed 29 Feb 2024).

11. The official site of EU4Digital (2020), "How developed is electronic healthcare in the European Union? Is there a big gap between the EU and the EU's Eastern partner countries?", available at: <https://eufordigital.eu/uk/e-card/how-developed-is-ehealth-in-the-european-union-is-there-a-big-gap-between-the-eu-and-the-eastern-partner-countries/> (Accessed 29 Feb 2024).

Стаття надійшла до редакції 09.03.2024 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663